

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 listopada 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Robert Stefanicki (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Leszek Bielecki

SSN Renata Żywicka

w sprawie z odwołania P. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Częstochowie

o datę przyznania prawa do emerytury,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń

Społecznych w dniu 17 listopada 2025 r.,

skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach

z dnia 14 marca 2024 r., sygn. akt III AUa 105/24,

oddala skargę kasacyjną.

UZASADNIENIE

W wyroku z 14 marca 2024 r., sygn. akt III AUa 105/24, Sąd Apelacyjny w Katowicach – w sprawie z odwołania P. K. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Częstochowie o datę przyznania prawa do emerytury – oddalił apelację organu rentowego od wyroku Sądu Okręgowego w Częstochowie z 6 grudnia 2023 r., sygn. akt IV U 766/23.

Decyzją z 14 sierpnia 2023 r. (zaskarżoną w niniejszym postępowaniu) organ rentowy odmówił ubezpieczonemu P. K. ponownego ustalenia wysokości przyznanej emerytury i podjęcia jej wypłaty od dnia spełnienia wymaganych warunków, tj. od 24 maja 2022 r., ponieważ wniosek o ustalenie daty początkowej prawa do emerytury złożył po uprawomocnieniu się decyzji z 26 kwietnia 2023 r. (decyzji o przyznaniu prawa do emerytury).

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony zarzucił zaskarżonej decyzji naruszenie art. 31^{zy} ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r., poz. 764; dalej jako: „ustawa covidowa”), który umożliwia nabycie prawa do świadczenia od dnia, w którym zostały spełnione przesłanki do jego nabycia, nie zawiera żadnych ograniczeń i dodatkowych kryteriów, a zwłaszcza nie wskazuje, że wniosek w sprawie świadczenia długoterminowego (formularz ERO) należy złożyć przed uprawomocnieniem się decyzji przyznającej świadczenie emerytalne.

Wyrokiem z 6 grudnia 2023 r. Sąd Okręgowy w Częstochowie zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury za okres od 1 marca 2020 r. do 28 lutego 2023 r. W podstawie faktycznej swojego wyroku Sąd pierwszej instancji przedstawił następujące ustalenia. Ubezpieczony (ur. 24 maja 1952 r.) 31 marca 2023 r. złożył wniosek o emeryturę. Organ rentowy prawomocną decyzją z 26 kwietnia 2023 r. przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury, poczynając od 1 marca 2023 r., tj. od miesiąca, w którym został złożony wniosek o świadczenie. 31 lipca 2023 r. ubezpieczony złożył oświadczenie w sprawie świadczenia długoterminowego dotyczące przyznania/ponownego ustalenia wysokości/podjęcia wypłaty świadczenia - od dnia spełnienia warunków, w którym wniósł o ponowne ustalenie wysokości przyznanego świadczenia od dnia spełniania wymaganych warunków, nie wcześniej niż od 1 marca 2020 r. oraz o podjęcie wypłaty przyznanego świadczenia, od dnia spełnienia wymaganych warunków, nie wcześniej niż od 1 marca 2020 r. W następstwie tego wniosku organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję z 14 sierpnia 2023 r. Sąd Okręgowy ustalił, że ubezpieczony, składając 31 marca 2023 r. wniosek o emeryturę, nie miał świadomości, że na mocy przepisów covidowych może domagać się przyznania emerytury za okres przeszły tj.

od momentu spełnienia warunków nabycia prawa do tego świadczenia. Informacji w tym przedmiocie nie udzielił mu także pracownik Inspektoratu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Myszkowie, gdzie osobiście składał wniosek o świadczenie.

Uwzględniając odwołanie, Sąd pierwszej instancji przedstawił, że zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1251; dalej jako: „ustawa emerytalna”) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego wynoszącego co najmniej 60 lat dla kobiet i co najmniej 65 lat dla mężczyzn, z zastrzeżeniem art. 46, 47, 50, 50a, 50e i 184. W myśl art. 100 ust. 1 ustawy emerytalnej, prawo do świadczeń określonych w ustawie powstaje z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do nabycia tego prawa, z zastrzeżeniem ust. 2. Jeżeli ubezpieczony pobiera zasiłek chorobowy, świadczenie rehabilitacyjne lub wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy wypłacane na podstawie przepisów Kodeksu pracy, prawo do emerytury, renty z tytułu niezdolności do pracy lub renty szkoleniowej powstaje z dniem zaprzestania pobierania tego zasiłku, świadczenia lub wynagrodzenia (ust. 2). Zgodnie z art. 129 ust. 1 ustawy emerytalnej, świadczenia wypłaca się, poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu, z uwzględnieniem ust. 2.

Sąd pierwszej instancji powołał regulację określoną w art. 31⁹ ust. 1 ustawy covidowej, zgodnie z którą, osobom, które w okresie 30 dni po ustaniu obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii związanych z COVID-19 zgłaszają wniosek o przyznanie, ponowne ustalenie wysokości lub podjęcie wypłaty emerytury, renty lub innego świadczenia o charakterze długoterminowym, do którego przyznania właściwy jest organ rentowy Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, prawo do świadczenia, prawo do świadczenia w ponownie ustalonej wysokości lub wypłata świadczenia przysługuje, na ich żądanie wyrażone w formie oświadczenia, od dnia, w którym zostały spełnione warunki do przyznania, ponownego ustalenia wysokości lub podjęcia wypłaty świadczenia, nie wcześniej jednak niż od dnia 1 marca 2020 r.

Sąd Okręgowy podał, że z zestawienia przywołanych powyżej przepisów jednoznacznie wynika, że aktualnie jedyną przesłanką nabycia prawa do emerytury,

o której stanowi art. 24 ustawy emerytalnej (emerytura powszechna lub emerytura z powszechnego wieku emerytalnego), jest osiągnięcie określonego w tym przepisie wieku emerytalnego, które z mocy prawa (art. 100 ustawy emerytalnej) powoduje nabycie prawa do emerytury. Decyzja „przyznająca” ubezpieczonemu prawo do emerytury ma de facto charakter deklaratoryjny, tj. nie tyle tworzy prawo do świadczenia, ile formalnie potwierdza jego istnienie. Odrębną kwestię stanowi natomiast moment podjęcia przez organ rentowy wypłaty nabytego przez ubezpieczonego świadczenia, który co do zasady nie może być wcześniejszy, niż data złożenia przez uprawnionego wniosku w tym przedmiocie (art. 129 ust. 1 ustawy emerytalnej). Sąd Okręgowy zaznaczył, że wyłom w powyższej regule został uczyniony w art. 31zy⁹ ust. 1 ustawy covidowej, który wprost dopuścił możliwość złożenia wniosku o wypłatę świadczenia za okres przeszły - od momentu spełnienia wszystkich przesłanek nabycia prawa do świadczenia, nie wcześniej jednak niż od 1 marca 2020 r. Powyższy przepis nie zawiera żadnych ograniczeń co do daty, do której może zostać złożony wniosek o świadczenie za okres przeszły, a zwłaszcza nie stanowi, aby wniosek taki można było złożyć jedynie do momentu uprawomocnienia się decyzji przyznającej prawo do świadczenia, którego na mocy tego wniosku ubezpieczony domaga się za okres przeszły. Sąd Okręgowy podał, że w tym zakresie organ rentowy sam stworzył taki warunek, który nie jest przewidziany w ustawie. Organy administracji publicznej nie są jednak uprawnione do tworzenia prawa, a jedynie zobowiązane są do stosowania prawa ustanowionego przez właściwe organy państwowe.

Przepis ustawy covidowej nie zawiera szczegółowego uregulowania, w jaki sposób oświadczenie to (wniosek o świadczenia za okres przeszły) powinno być złożone (tj. jak powinno ono wyglądać, czy np. powinno być złożone na formularzu, czy wystarczy wniosek własnoręczny, czy trzeba swoje żądanie umotywować np. trwającym stanem epidemii), nie odsyła również w tym zakresie do aktów wykonawczych. Nie wynika z niego także, że oświadczenie musi być złożone do momentu uprawomocnienia się decyzji.

Sąd drugiej instancji – rozpoznając apelację organu rentowego od powyższego wyroku Sądu pierwszej instancji – podzielił w całości stanowisko zaskarżonego wyroku. Według Sądu drugiej instancji kwestia sporna w sprawie

dotyczy wykładni art. 31zy⁹ ust. 1 ustawy covidowej – czy ubezpieczony mógł domagać się podjęcia świadczenia sprzed daty podanej w prawomocnej decyzji przyznającej prawo do emerytury. Norma prawna zawarta w powołanym przepisie stanowi wyjątek od art. 129 ust. 1 ustawy emerytalnej, normującego przyznanie prawa do świadczenia od daty spełnienia warunków ustawowych, jednakże nie wcześniej niż od miesiąca, w którym został złożony wniosek. Norma prawa zawarta w art. 31zy⁹ ust. 1 ustawy covidowej ustala początkowy termin przyznania prawa do świadczenia nie wcześniej niż od 1 marca 2020 r. pod warunkiem, że uprawniony złoży wniosek najpóźniej w terminie do 30 dni od ustania stanu zagrożenia epidemicznego. Termin określony w ustawie covidowej odnosi się do świadczeń, co do których przesłanki umożliwiające nabycie, ponowne ustalenie wysokości bądź podjęcie wypłaty zostały spełnione do tej daty.

W sprawie było bezsporne, że ubezpieczony na dzień 1 marca 2020 r. miał już spełnione przesłanki do nabycia emerytury z powszechnego wieku emerytalnego. Nadto, ubezpieczony złożył wniosek w trybie art. 31zy⁹ ust. 1 ustawy covidowej w terminie do 30 dni od ustania stanu zagrożenia epidemicznego. Norma prawna zawarta w art. 31zy⁹ ust. 1 ustawy covidowej w swym literalnym brzmieniu wymaga jedynie: a) zgłoszenia wniosku o dane świadczenie o charakterze długoterminowym, do którego przyznania właściwy jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych, najpóźniej w okresie 30 dni po ustaniu obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego, b) zgłoszenia żądania przyznania tego świadczenia od dnia, w którym zostały spełnione warunki jego przyznania, nie wcześniej jednak niż od 1 marca 2020 r., przy czym żądanie to powinno być wyrażone w formie oświadczenia.

Zdaniem Sądu drugiej instancji prawidłowe jest stanowisko zawarte w zaskarżonym wyroku, że w ustawie covidowej brak jest uregulowania, w jaki sposób oświadczenie to winno być złożone (tj. jak powinno ono wyglądać, czy np. winno być złożone na formularzu, czy wystarczy wniosek własnoręczny, czy trzeba swoje żądanie umotywowować np. trwającym stanem epidemii), nie odsyła również w tym zakresie do aktów wykonawczych. Nie wynika z niego także, że oświadczenie musi być złożone do momentu uprawomocnienia się decyzji o przyznaniu prawa do świadczenia. Norma prawna zawarta w art. 31zy⁹ ust. 1 ustawy covidowej nie wymaga, aby wniosek o wcześniejsze przyznanie świadczenia musiał być złożony

przed uprawomocnieniem się decyzji o przyznaniu prawa do tego świadczenia. Istotne jest to, że ubezpieczony nie został pouczone o możliwości przyznania świadczenia od 1 marca 2020 r. na podstawie art. 31zy⁹ ustawy covidowej.

Powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego organ rentowy zaskarżył skargą kasacyjną. W skardze – opartej na pierwszej podstawie kasacyjnej (art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c.) zarzucono naruszenie art. 31zy⁹ ust. 1 ustawy covidowej w związku z art. 129 ust. 1 ustawy emerytalnej przez błędną wykładnię i przyznanie ubezpieczonemu prawa do emerytury za okres od 1 marca 2020 r. do 28 lutego 2023 r.

Skarżący wniósł o: 1) zmianę zaskarżonego wyroku w całości oraz wyroku Sądu pierwszej instancji i orzeczenie co do istoty sprawy przez oddalenie odwołania ubezpieczonego od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Częstochowie z 14 sierpnia 2023 r.; 2) zasądzenie od ubezpieczonego na rzecz organu rentowego kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga nie ma uzasadnionej podstawy.

Zgodnie z art. 100 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1251) prawo do świadczeń określonych w ustawie powstaje z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do nabycia tego prawa, z zastrzeżeniem ust. 2. Zgodnie z art. 100 ust. 2 powołanej ustawy, jeżeli ubezpieczony pobiera zasiłek chorobowy, świadczenie rehabilitacyjne lub wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy wypłacane na podstawie przepisów Kodeksu pracy, prawo do emerytury, renty z tytułu niezdolności do pracy lub renty szkoleniowej powstaje z dniem zaprzestania pobierania tego zasiłku, świadczenia lub wynagrodzenia. Stosownie do treści art. 100 ust. 2 ustawy przepis ust. 2 nie ma zastosowania do emerytury, o której mowa w dziale II rozdział 1. Przepis art. 100 ust. 1 ustawy emerytalnej precyzuje moment nabycia prawa do świadczeń określonych w ustawie emerytalnej w art. 100 ust. 1, ustanawiając generalną zasadę, zgodnie z którą prawo do świadczeń określonych w ustawie powstaje z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do nabycia

tego prawa. Nabycie prawa do świadczenia następuje *ex lege* i co do zasady nie jest uzależnione ani od złożenia przez ubezpieczonego stosownego wniosku, ani też od ustalenia (potwierdzenia) tego prawa decyzją organu rentowego, która ma jedynie charakter deklaratoryjny. Przewidziany w ustawie emerytalnej wniosek o świadczenie nie jest elementem prawa do świadczenia, lecz stanowi jedynie żądanie realizacji świadczenia nabytego z mocy prawa. Wniosek ma natomiast znaczenie dla powstania prawa do wypłaty świadczenia, co wynika wprost z art. 129 ust. 1 ustawy emerytalnej, zgodnie z którym świadczenia wypłaca się, poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu. Prawo do świadczenia (*in abstracto*) powstaje z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do jego nabycia. Zatem następuje jego inicjacja i istnieje niezależnie od decyzji organu rentowego, a tylko jego realizacja w postaci wypłaty świadczenia wymaga potwierdzenia decyzją. Tak więc istnienie prawa do świadczeń, związanego ze spełnieniem ustawowych warunków nabycia tego prawa, nie można utożsamiać z przyznaniem i wypłatą świadczenia (zob. uchwały Sądu Najwyższego z: 27 listopada 1989 r., III UZP 11/89, OSNCP 1990 Nr 6, poz. 72 i 10 sierpnia 1988 r., III UZP 22/88, OSNCP 1989 Nr 12, poz. 194 oraz wyrok Sądu Najwyższego z 13 stycznia 2015 r., I UK 174/14, LEX nr 1650278). Zadaniem organu rentowego, na etapie nabycia *in concreto* prawa, jest jedynie ustalenie, że zostały spełnione warunki uzyskania uprawnienia emerytalnego oraz jego konkretyzacja w drodze decyzji (zob. wyroki Sądu Najwyższego z: 6 sierpnia 2014 r., II UK 528/13, LEX nr 1514770; 16 grudnia 2016 r., II UK 515/15, LEX nr 2198203; postanowienie Sądu Najwyższego z 8 maja 2025 r., II USK 239/24, Lex nr 3866043).

Zgodnie z art. 31 *zy*⁹ ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2025 r., poz. 764) osobom, które w okresie 30 dni po ustaniu obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii związanych z COVID-19 zgłoszą wniosek o przyznanie, ponowne ustalenie wysokości lub podjęcie wypłaty emerytury, renty lub innego świadczenia o charakterze długoterminowym, do którego przyznania właściwy jest organ rentowy Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, prawo

do świadczenia, prawo do świadczenia w ponownie ustalonej wysokości lub wypłata świadczenia przysługuje, na ich żądanie wyrażone w formie oświadczenia, od dnia, w którym zostały spełnione warunki do przyznania, ponownego ustalenia wysokości lub podjęcia wypłaty świadczenia, nie wcześniej jednak niż od dnia 1 marca 2020 r. Zgodnie z art. 31zy⁹ ust. 2. powołanej ustawy przepisu ust. 1, nie stosuje się do emerytur i rent, o których mowa w art. 83 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1251) i w art. 16 ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatanach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2039) oraz do rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1051).

Art. 31zy⁹ został dodany przez art. 73 pkt 68 ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (Dz. U. z 2020, poz. 695) zmieniającej m.in. ustawę z dniem 18 kwietnia 2020 r. Został on wprowadzony w związku z epidemią SARS-CoV-2 – wirusa wywołującego chorobę COVID-19, która pojawiła się pod koniec 2019 r. i wprowadzonym w Polsce stanem epidemii, który obowiązywał do 15 maja 2022 r. Został on zniesiony i zastąpiony stanem zagrożenia epidemicznego według przepisów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 12 maja 2022 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego (Dz. U. z 2022 r., poz. 1028). Stan zagrożenia epidemicznego obowiązywał do 30 czerwca 2023 r. i został zniesiony od 1 lipca 2023 r., w myśl przepisów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 14 czerwca 2023 r. w sprawie odwołania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1118). Zgodnie z przedmiotowym przepisem, 30-dniowy termin na skorzystanie z regulacji rozpoczął się 1 lipca 2023 r. i upłynął 31 lipca 2023 r.

Powołany przepis stanowi wyjątek od ogólnych – przedstawionych wyżej reguł – określonych w przepisach art. 100 ust. 1 i art. 129 ust. 1 ustawy emerytalnej. W literaturze przyjmuje się, że w art. 31zy⁹ ust. 1 ustawy covidowej przewidziano wyjątek od zasady wyrażonej w art. 129 ust. 1 ustawy emerytalnej. W myśl tego przepisu w okolicznościach wskazanych w ustawie organ rentowy, ustalając prawo

do określonego świadczenia, wyliczając nową kwotę świadczenia bądź podejmując wypłatę zawieszonego świadczenia, bierze pod uwagę datę spełnienia warunków określonych w przepisach ubezpieczeniowych. Czyni to w odniesieniu do osób, które w okresie 30 dni od ustania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, wprowadzonych w związku z COVID-19, wystąpią do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych ze stosownym wnioskiem. W ustawie zastrzega się, że przyznanie, ponowne ustalenie wysokości lub podjęcie wypłaty może nastąpić nie wcześniej niż od 1 marca 2020 r. Termin określony w ustawie odnosi się do świadczeń, co do których przesłanki umożliwiające nabycie, ponowne ustalenie wysokości bądź podjęcie wypłaty zostały spełnione do tej daty. W przypadku świadczeń, w odniesieniu do których okoliczności warunkujące nabycie, ponowne ustalenie bądź podjęcie wypłaty zostaną spełnione po tej dacie, organ rentowy, podejmując określone działania, będzie brał pod uwagę termin ich ziszczenia się (postanowienie Sądu Najwyższego z 6 listopada 2024 r., II UZ 39/24, LEX nr 3844164. K. W. Baran (red.), Komentarz do niektórych przepisów ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (w:) Tarcza antykryzysowa 1.0 - 4.0, ustawa o dodatku solidarnościowym i inne regulacje, jako szczególne rozwiązania w prawie pracy, prawie urzędniczym i prawie ubezpieczeń społecznych związane z COVID-19. Warszawa 2020).

Zdaniem Sądu Najwyższego – w składzie rozpoznającym niniejszą skargę kasacyjną – art. 31^{zy}⁹ ust. 1 ustawy covidowej miał na celu czasowe złagodzenie skutków pandemicznych ograniczeń i umożliwienie uzyskania świadczenia z mocą wsteczną przez osoby, które z różnych powodów nie mogły złożyć wniosku w okresie pandemii. Z treści powołanego przepisu wynika, że możliwość skorzystania z określonej w nim regulacji odnosi się do uprawnionych osób, które przedmiotowe wnioski złożą w okresie 30 dni po ustaniu obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii związanych z COVID-19. Uwzględniając przedstawione wyżej założenia interpretacyjne, należy stwierdzić, że Sąd drugiej instancji nie naruszył w zaskarżonym wyroku wskazanych w rozpatrywanej skardze kasacyjnej – w ramach zarzutów materialnoprawnej podstawy skargi (art. 398³ § 1

pkt 1 k.p.c.) – przepisów art. 31^{zy} ust. 1 ustawy covidowej oraz art. 129 ust. 1 ustawy emerytalnej.

Zgodnie z zasadniczymi ustaleniami podstawy faktycznej wyroku Sądu drugiej instancji ubezpieczony na dzień 1 marca 2020 r. miał już spełnione przesłanki do nabycia emerytury z powszechnego wieku emerytalnego, a wniosek w trybie art. 31^{zy} ust. 1 ustawy covidowej ubezpieczony złożył w terminie do 30 dni od ustania stanu zagrożenia epidemicznego. Te – wskazane wyżej – ustalenia faktyczne stanowiły punkt odniesienia do zastosowania w sprawie określonych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku przepisów prawa materialnego. Zdaniem Sądu Najwyższego prawidłowe jest stanowisko zaskarżonego wyroku, że norma określona w art. 31^{zy} ust. 1 ustawy covidowej ustala początkowy termin przyznania prawa do świadczenia nie wcześniej niż od 1 marca 2020 r. pod warunkiem, że uprawniony złoży wniosek najpóźniej w terminie do 30 dni od ustania stanu zagrożenia epidemicznego. Termin określony w ustawie covidowej odnosi się do świadczeń, co do których przesłanki umożliwiające nabycie, ponowne ustalenie wysokości bądź podjęcie wypłaty zostały spełnione do tej daty. Prawidłowo Sąd Apelacyjny w Katowicach przyjął, że norma prawna zawarta w art. 31^{zy} ust. 1 ustawy covidowej w swoim literalnym brzmieniu wymaga jedynie: a) zgłoszenia wniosku o dane świadczenie o charakterze długoterminowym, do którego przyznania właściwy jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych, najpóźniej w okresie 30 dni po ustaniu obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego, b) zgłoszenia żądania przyznania tego świadczenia od dnia, w którym zostały spełnione warunki jego przyznania, nie wcześniej jednak niż od 1 marca 2020 r., przy czym żądanie to powinno być wyrażone w formie oświadczenia.

Żaden przepis ustawy covidowej nie zawiera szczegółowego uregulowania, w jaki sposób oświadczenie to powinno być złożone (tj. jak powinno ono wyglądać, czy np. powinno być złożone na formularzu, czy wystarczy wniosek własnoręczny, czy trzeba swoje żądanie umotywować np. trwającym stanem epidemii), nie odsyła również w tym zakresie do aktów wykonawczych. Nie wynika z niego także, że oświadczenie to musi być złożone do momentu uprawomocnienia się decyzji o przyznaniu prawa do świadczenia.

Z powyższych względów – uznając, że skarga nie ma uzasadnionej podstawy
– Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji przy zastosowaniu przepisu art. 398¹⁴ k.p.c.
[a.ł.]